

Kommitté 9: Ekonomi, företagande, miljö, energi och klimat

**Motioner:
Ekonomi och finans**

Centerpartiets partistämman 29 september - 1 oktober 2023

Centerpartiet

Innehållsförteckning

Yttrande Partistyrelsen	2
Att-satser från partistyrelsen	4
Förslag till beslut: Bifall.....	5
Förslag till beslut: Besvarad.....	6
Förslag till beslut: Avslag	7
Reservationer partistyrelsen.....	7
Att-satser.....	8
9.55 Indexuppräknat statsstödet till kommuner och regioner.....	11
9.56 Motion om införande av e-krona och statligt bankkonto.....	11
9.57 Se över myndighetsSverige!	12
9.58 Cirkulär ekonomi.....	13
9.59 INKLUDERA VA I UTJÄMNINGSSYSTEMET.....	15
9.60 Inför Euro som valuta	15
9.61 Ett helhetstänk kring "Statens Service Center" !.....	16
9.62 Regional redovisning - krona för krona	17
9.63 Reformerna för att stärka delningsekonomin	18
9.64 Motion om att utreda en svensk euro-anlutning.....	19
9.65 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet	20
9.66 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet	22
9.67 Kommunens service.....	24
9.68 Underlätta utlandsbetalningar	25

1 Yttrande Partistyrelsen

2

3 Centerpartiets ekonomiska politik syftar till att skapa förutsättningar för en hög och långsiktigt
4 hållbar tillväxt. Det är genom tillväxt - att vi blir rikare och skapar mer värde för oss själva och andra –
5 som vi bäst löser många av de samhällsproblem som vi står inför. Det är genom gröna innovationer
6 som utsläppen kan minska. Det är genom fler och mer produktiva jobb som resurser till välfärden
7 skapas.

8

9 Ett växande samhälle skapar också grogrund för omtänksamhet, medmänsklighet och generositet. En
10 stagnerande eller krympande ekonomi är ett nollsummespel. Den enes löneökning minskar
11 utrymmet för den andre. Den enes jobb stänger ute den andre. I ett samhälle präglad av tillväxt
12 gynnas vi av varandras framgång.

13

14 Politikens främsta fokus bör vara att möjliggöra skapandet av mer resurser. Först därefter är det
15 relevant att diskutera hur dessa resurser ska fördelas.

16

17 Resurser skapas primärt i näringslivet. Politikens uppgift blir därför att skapa institutioner som
18 premierar ett innovativt och produktivt näringsliv, inom ramen för en välfungerande
19 marknadsekonomi. En viktig del i detta arbete är att säkerställa en fungerande rättsstat och
20 rättssäkerhet, som garanterar att avtal följs, att investerare är skyddade från godtycklig expropriering
21 och så vidare. Det offentliga ekonomiska politik måste också präglas av transparens, stabilitet och
22 förutsägbarhet. Här spelar det finanspolitiska ramverket en viktig roll. Det offentliga måste också, via
23 skolan, utbildningspolitiken och forskningspolitiken, ge människor möjlighet att bli anställningsbara
24 och säkerställa att Sverige kan konkurrera med produktivitet och innovation. Politiken måste också
25 skapa och vårda ett skattesystem som inte i onödan motverkar arbete och företagsamhet, men som
26 internaliserar de så kallade externaliteter, som exempelvis miljöfarliga utsläpp, som marknaden inte
27 nödvändigtvis tar hänsyn till. Det offentliga har också ett viktigt uppdrag att säkerställa att hela
28 landet ges förutsättningar att växa. Det kräver en välfungerande infrastrukturpolitik och ett
29 kommunalt utjämningsystem som skapar rättvisa förutsättningar, utan minska drivkrafterna för
30 tillväxt.

31

32 Politiken ska skapa stabila spelregler som ger människor möjlighet att skapa värde för sig själva och
33 andra. Politiken ska inte detaljreglera hur detta värdeskapande ska gå till.

34

35 **Ekonomisk politik för en grön omställning**

36

37 Sveriges ekonomiska politik bör verka för en hög och långsiktigt hållbar tillväxt. Det kräver att den
38 ekonomiska politiken utformas på ett sätt som är i samklang med, och understödjer, den gröna
39 omställningen. Skattesystemet måste till exempel beskatta utsläpp och föroreningar som utgör
40 samhällseliga kostnader, men som inte syns eller drabbar det enskilda företaget eller den enskilde

41 konsumenten fullt ut. Den ekonomiska politiken kan också, i viss utsträckning, underlätta eller gynna
42 aktiviteter som bidrar till klimatomställningen, som exempelvis ett ökat inslag av cirkulär ekonomi.
43 Det är dock viktigt att detta som regel görs på ett sätt som inte detaljstyr hur omställningen bör gå
44 till. Sådan detaljstyrning riskerar att kväva den innovationskraft som finns i det svenska näringslivet
45 och leda till fördyringar och förseningar av omställningen. Främjande åtgärder måste också vägas
46 mot behovet av likabehandling och enhetlighet.

47

48 Centerpartiet anser sedan länge att den gröna skatteväxlingen - där verkningfulla och effektiva
49 miljöskatter möjliggör sänkta skatter på arbete – bör fortsätta samt att det bör göras en grundlig
50 översyn av skatter som kan motverka övergången till en mer cirkulär ekonomi.

51

52 Om Sverige ska klara klimatomställningen är det avgörande att den ekonomiska politiken inte kväver
53 företagsamhet, arbete och innovation, genom exempelvis regelkrångel. Det är just genom hårt
54 arbete för att hitta nya gröna innovationer som vi kan skapa en hållbar tillväxt.

55

56 **Offentlig ekonomi och förvaltningspolitik**

57

58 Det finanspolitiska ramverket, med statsskuldankare, överskottsmål för staten, balansmål för
59 kommunsektorn, utgiftstak och en sammanhållen budgetprocess, har tjänat Sverige väl.
60 Centerpartiet står fortsatt bakom ett starkt finanspolitiskt ramverk.

61

62 Det är avgörande att hela Sverige, inklusive kommunsektorn, ges förutsättningar att växa. Det kräver
63 bland annat ett fungerande utjämningsystem, som ger kommunerna rättvisa förutsättningar utan
64 att minska drivkrafterna för att föra en tillväxt- och jobbvänlig politik. Statsbidragen till
65 kommunsektorn bör därutöver, som regel, vara generella. Förutsättningarna och problemen ser olika
66 ut, i olika delar av landet. Då måste staten avhålla sig från att försöka detaljstyra hur kommunerna
67 ska sköta sin verksamhet. Staten måste också bli bättre på att ge kommunerna långsiktiga
68 ekonomiska förutsättningar. Kommunerna måste också ges möjlighet till större framförhållning och
69 planering när det gäller investeringar i viktig infrastruktur. Centerpartiet driver exempelvis ett antal
70 förslag som skulle förbättra kommunernas möjlighet att investera i sin VA-infrastruktur.

71

72 Ska demokratiskt ansvarsutkrävande vara möjligt måste det offentliga, såväl staten som
73 kommunsektorn, redovisa sina ekonomiska överväganden på ett transparent sätt. Inom ramen för en
74 sammanhållen budgetprocess bör det offentliga redovisa såväl vad bedömningarna av inkomster och
75 utgifter grundar sig på, vad bedömningen av ett eventuellt reformutrymme baseras på samt huruvida
76 alternativa åtgärder för att nå de uppsatta målen har övervägts.

77

78 Det offentliga, inklusive myndigheterna, ska sträva efter att arbeta på ett såväl samhällsekonomiskt
79 som budgetmässigt effektivt sätt. Antalet myndigheter, deras mål och de medel som de har till sitt
80 förfogande behöver kontinuerligt ses över. Det måste också ske ett systematiskt arbete med

81 regelförenkling. Den statliga servicen måste finnas tillgänglig i hela landet. Det krävs en ökad närvaro
82 av poliser och bättre tillgång till vård, men också andra myndigheter som till exempel
83 Arbetsförmedlingen behöver en stark lokal närvaro. Statens servicecenter behöver utvecklas och
84 etableras på fler platser. Det är samtidigt viktigt att värna den svenska traditionen med självständiga
85 myndigheter. Riksdag och regering ska, som regel, styra myndigheten genom målsättningar och
86 liknande, men ge myndigheterna flexibilitet kring hur de väljer att uppnå dessa mål.

87

88 **Den svenska kronan, betalväsendet och privatekonomi**

89

90 Centerpartiet anser fortsatt att Sverige bör behålla den svenska kronan som valuta. Anledningarna är
91 flera. Det viktigaste är att en egen valuta möjliggör en självständig penningpolitik. I den
92 höginflationsmiljö som Sverige befunnit sig i den senaste tiden är det förvisso olyckligt att
93 kronförsvagningen försvårat inflationsbekämpningen något, men i många andra typer av kriser har
94 den egna valutan och den flytande växelkursen mildrat effekterna och underlättat återhämtningen.

95

96 Staten har, bland annat via Riksbanken, ett särskilt ansvar för att säkerställa ett välfungerande
97 betalväsende i hela landet. Alla konsumenter som är bosatta inom EES har också rätt att få öppna ett
98 betalkonto med grundläggande funktioner. Sedan år 2021 är vissa större banker skyldiga att
99 tillhandahålla platser för dagskassainsättningar i hela landet. Det är viktigt för att möjliggöra ett
100 säkert företagande i hela landet. Riksbanken utreder för närvarande för- och nackdelar med
101 införandet av en så kallad e-krona – en statligt utgiven digital krona. Centerpartiet följer detta arbete
102 noga. För Centerpartiet är det centralt att alla människor och företag, i hela landet, ges möjlighet att
103 delta fullt ut i samhällsekonomin. Då är tillgången till betaltjänster viktig. Såväl krav på privata banker
104 och andra finansiella institut att inte utestänga folk och företag som ett ökat statligt ansvar för att
105 säkerställa ett fungerande betalningsväsende krävs. Enkelhet och tillgänglighet till betaltjänster
106 måste kontinuerligt vägas mot behovet av hinder mot exempelvis penningtvätt och
107 terrorismfinansiering.

108

109 I en lågkonjunktur likt den som Sverige just nu befinner sig i är risken för såväl företagskonkurser som
110 att hushåll hamnar i ekonomiska problem förhöjd. Kommunernas arbete med budget- och
111 skuldrådgivning, som understöds av bland annat Konsumentverket, blir därför särskilt viktigt.

Att-satser från partistyrelsen

1. att Centerpartiet ska verka för större långsiktighet i statens bidrag till kommunsektorn, samt att utgångspunkten ska vara att generella statsbidrag används.

112

Förslag till beslut: Bifall

[9.57.1](#) att Centerpartiet tar initiativ till en myndighetsöversyn med syfte att minska regelkrångel och ökad administration.

Förslag till beslut: Besvarad

[9.55.1](#) att Centerpartiet verkar för att de allmänna statsstöden till kommuner och regioner automatiskt räknas upp i enlighet med index varje budgetår.

[9.56.1](#) att arbetet och utvärderingen av e-krona som koncept prioriteras.

[9.56.2](#) att ett statligt gratis bankkonto med ett basutbud av tjänster utvecklas och görs tillgängligt för alla medborgare och ideella föreningar oberoende av kreditvärdighet.

[9.58.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en tydlig plan för hur den cirkulära ekonomin blir norm i svensk ekonomi.

[9.58.2](#) att Centerpartiet ska främja cirkulär ekonomi i framtida beslut och lagstiftning.

[9.58.3](#) att Centerpartiet ska utreda hur det blir möjligt för kommuner och regioner att i första hand upphandla från cirkulära företag.

[9.58.4](#) att Centerpartiet ska verka för att sänka moms på varor och tjänster som utformats i enlighet med cirkulär ekonomi.

[9.59.1](#) att kostnader för VA beaktas i kostnadsutjämningsen och därmed det kommunala skatteutjämningsystemet.

[9.61.1](#) att Statens Servicecenter får full access till det system som det ska serva.

[9.61.2](#) att utbilda personalen i system specifika problem/frågor som kan dyka upp.

[9.61.3](#) att låta Arbetsförmedlingen ha öppet hus några timmar i veckan för mer komplicerade fall som behöver ett fysiskt besök.

[9.62.1](#) att centerpartiet ska verka för att alla regioner ska redovisa "krona för krona". Hela budgeten, resultaträkningen och likviditeten för hela budgeten varje år. Detta ska göras tillgängligt för allmänheten och publiceras så att alla medborgare kan ta del och förstå.

[9.63.1](#) att partistyrelsen ges i uppdrag att utveckla politik som ger delningsekonomin en starkare ställning i samhället.

[9.65.1](#) att Centerpartiet verkar för en utredning om att återföra mer av ansvaret och kostnaderna för kontanthantering till Sveriges Riksbank.

[9.65.2](#) att Centerpartiet verkar för att banker i större utsträckning ska vara skyldiga att ta emot dagskassan från småföretagare.

[9.65.3](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel vid mindre belopp kontanter ska accepteras som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger.

[9.66.1](#) att Centerpartiet verkar för en utredning om att återföra mer av ansvaret och kostnaderna för kontanthantering till Sveriges Riksbank.

[9.66.2](#) att Centerpartiet verkar för att banker i större utsträckning ska vara skyldiga att ta emot dagskassan från småföretagare.

[9.66.3](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel vid mindre belopp kontanter ska accepteras som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger.

[9.67.1](#) att kommunerna kontaktar kronofogdens gäldenärer och erbjuder rådgivning och extra stöd för att ta sig ur sin situation.

[9.67.2](#) att Kronofogden uppmanas att lämna ut kontaktuppgifter till kommunens rådgivare till alla sina klienter/gäldenärer.

[9.68.1](#) att Centerpartiet initierar en utredning för att undersöka förutsättningarna för återupptagna möjligheter för privatpersoner att genomföra internationella transaktioner genom de ordinarie bankerna.

114

Förslag till beslut: Avslag

[9.60.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige blir fullvärdiga medlemmar av EMU och för införandet av Euro som nationell valuta.

[9.61.4](#) att överlåt Statens servicecenters uppdrag på Folkbiblioteken att sköta servicen till berörda myndigheter.

[9.64.1](#) att det tillsätts en bred parlamentarisk utredning i syfte att klara ut för- och nackdelar med en svensk euroanslutning.

[9.64.2](#) att en sådan utredning kommer med förslag på hur en svensk euroanslutning kan gå till.

115

116 Reservationer partistyrelsen

117

Caroline von Seth, Centerpartiets Ungdomsförbund, reserverar sig till förmån för bifall på att-sats 9.60.1

118

119 **Att-satser**

120 [9.55.1](#) att Centerpartiet verkar för att de allmänna statsstöden till kommuner och regioner
121 automatiskt räknas upp i enlighet med index varje budgetår.

122

123 [9.56.1](#) att arbetet och utvärderingen av e-krona som koncept prioriteras.

124

125 [9.56.2](#) att ett statligt gratis bankkonto med ett basutbud av tjänster utvecklas och görs tillgängligt för
126 alla medborgare och ideella föreningar oberoende av kreditvärdighet.

127

128 [9.57.1](#) att Centerpartiet tar initiativ till en myndighetsöversyn med syfte att minska regelkrångel och
129 ökad administration.

130

131 [9.58.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en tydlig plan för hur den cirkulära ekonomin blir norm i svensk
132 ekonomi.

133

134 [9.58.2](#) att Centerpartiet ska främja cirkulär ekonomi i framtida beslut och lagstiftning.

135

136 [9.58.3](#) att Centerpartiet ska utreda hur det blir möjligt för kommuner och regioner att i första hand
137 upphandla från cirkulära företag.

138

139 [9.58.4](#) att Centerpartiet ska verka för att sänka momsen på varor och tjänster som utformats i
140 enlighet med cirkulär ekonomi.

141

142 [9.59.1](#) att kostnader för VA beaktas i kostnadsutjämnningen och därmed det kommunala
143 skatteutjämnningssystemet.

144

145 [9.60.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige blir fullvärdiga medlemmar av EMU och för
146 införandet av Euro som nationell valuta.

147

148 [9.61.1](#) att Statens Servicecenter får full access till det system som det ska serva.

149

150 [9.61.2](#) att utbilda personalen i system specifika problem/frågor som kan dyka upp.

151

152 [9.61.3](#) att låta Arbetsförmedlingen ha öppet hus några timmar i veckan för mer komplicerade fall
153 som behöver ett fysiskt besök.
154

155 [9.61.4](#) att överlåt Statens servicecenters uppdrag på Folkbiblioteken att sköta servicen till berörda
156 myndigheter.
157

158 [9.62.1](#) att centerpartiet ska verka för att alla regioner ska redovisa "krona för krona". Hela budgeten,
159 resultaträkningen och likviditeten för hela budgeten varje år. Detta ska göras tillgängligt för
160 allmänheten och publiceras så att alla medborgare kan ta del och förstå.
161

162 [9.63.1](#) att partistyrelsen ges i uppdrag att utveckla politik som ger delningsekonomi en starkare
163 ställning i samhället.
164

165 [9.64.1](#) att det tillsätts en bred parlamentarisk utredning i syfte att klara ut för- och nackdelar med en
166 svensk euroanslutning.
167

168 [9.64.2](#) att en sådan utredning kommer med förslag på hur en svensk euroanslutning kan gå till.
169

170 [9.65.1](#) att Centerpartiet verkar för en utredning om att återföra mer av ansvaret och kostnaderna för
171 kontanthantering till Sveriges Riksbank.
172

173 [9.65.2](#) att Centerpartiet verkar för att banker i större utsträckning ska vara skyldiga att ta emot
174 dagskassan från småföretagare.
175

176 [9.65.3](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel vid mindre belopp kontanter ska accepteras
177 som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger.
178

179 [9.66.1](#) att Centerpartiet verkar för en utredning om att återföra mer av ansvaret och kostnaderna för
180 kontanthantering till Sveriges Riksbank.
181

182 [9.66.2](#) att Centerpartiet verkar för att banker i större utsträckning ska vara skyldiga att ta emot
183 dagskassan från småföretagare.
184

185 [9.66.3](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel vid mindre belopp kontanter ska accepteras
186 som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger.

187

188 [9.67.1](#) att kommunerna kontaktar kronofogdens gäldenärer och erbjuder rådgivning och extra stöd
189 för att ta sig ur sin situation.

190

191 [9.67.2](#) att Kronofogden uppmanas att lämna ut kontaktuppgifter till kommunens rådgivare till alla
192 sina klienter/gäldenärer.

193

194 [9.68.1](#) att Centerpartiet initierar en utredning för att undersöka förutsättningarna för återupptagna
195 möjligheter för privatpersoner att genomföra internationella transaktioner genom de ordinarie
196 bankerna.

197

198

199 [9.55 Indexuppräknarna statsstödet till kommuner och regioner](#)

200 **Motionskrivare:** Per Pettersson

201 SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

202 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

203 Per Pettersson, Stockholms län; Paul Westin, Stockholms län

204 [Brödtext](#)

205 Varje år kan politiker på riksnivå slå sig för bröstet när de presenterar hur mycket de ökar stödet till
206 kommuner och regioner. Satsningarna är dock sällan mer än uppräknings för att försöka behålla
207 ungefär samma nivå på bidragen för att hänga med i kostnadsökningar och löneutvecklingen.
208 Professorn i nationalekonomi Lars Calmfors har lyft det demokratiska problem detta innebär och hur
209 retoriken kring statsbidragen vilseleder väljarna (SVT 4 januari 2023). Utan aktiva beslut varje år
210 försämras de ekonomiska förutsättningarna ute i våra kommuner och regioner, samtidigt som staten
211 ställer allt fler krav på vad kommuner och regioner ska genomföra.

212 Genom en reform där de allmänna statsbidragen till kommuner och regioner varje budgetår
213 uppräknas automatiskt i enlighet med exempelvis KPI kan vi få en betydligt mer transparent
214 hantering av finansieringen av kommuner och regioner, och de äkta satsningarna kan presenteras
215 som just detta. Det skulle vara en vinst både för demokratin och för våra kommuner och regioner,
216 som kan få mer förutsägbara förutsättningar varje år utan att behöva oroa sig för hur varje regering
217 bestämmer sig för att räkna ut de grundläggande bidragen. Automatiska uppräknings är inte heller
218 något främmande. Flera saker, exempelvis brytpunkten för statlig inkomstskatt, hanteras precis på
219 detta sätt.

220 [Att-sats](#)

221 [9.55.1](#) att Centerpartiet verkar för att de allmänna statsstöden till kommuner och regioner
222 automatiskt räknas upp i enlighet med index varje budgetår.

~~223~~ [Yttrande Distrikt](#)

225 [9.56 Motion om införande av e-krona och statligt bankkonto.](#)

226 **Motionskrivare:** Örjan Berglund

227 Uppsala C-krets, UPPSALA C-dist

228 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

229

230 [Brödtext](#)

231 Bakgrund Bankernas oligopol och nödvändigheten för alla att föra över lön och andra inkomster till en
232 bank medför att priserna för bankernas tjänster är dyra och att stora vinster kan göras, med staten
233 som garant. Dessutom får inte alla möjlighet att ha ett konto eller internet bank om man inte
234 uppfyller de krav som bankerna ställer. Dessa människor måste trots allt betala räkningar och
235 hantera de medel man får från bl.a. vårt sociala skyddsnät.

236 I ett försämrat ekonomiskt klimat förlitar sig den offentliga sektorn mer och mer på den ideella
237 sektorn. För föreningar finns idag ingen prisvärd banklösning och för många föreningar så åter
238 avgiften till banken upp hela medlemsavgiften.

239 Staten har idag en "bankfunktion" (skattekontot tex) och med de digitala tjänster som medför
240 mycket lägre administrativa kostnader kunde man utveckla dessa tjänster till ett basutbud där man
241 kan betala räkningar och överföra pengar och ha ett kontokort kopplat till kontot. Ett konto öppet för
242 alla. Tankarna om e-krona som riksbanken diskuterade i november 2016 skulle kunna leda i denna
243 riktning.

244 Jag yrkar att Centerpartiet jobbar för

245

246 [Att-sats](#)

247 [9.56.1](#) att arbetet och utvärderingen av e-krona som koncept prioriteras.

248 [9.56.2](#) att ett statligt gratis bankkonto med ett basutbud av tjänster utvecklas och görs tillgängligt
249 för alla medborgare och ideella föreningar oberoende av kreditvärdighet.

250 [Yttrande Distrikt](#)

251 Regeringen tillsatte i december 2020 en utredning, Betalningutredningen, som bland annat kommer
252 att beröra den typen av förslag som framför i motionen. Utredningen ska bland annat ta ställning till
253 behovet av att Riksbanken ger ut digitala centralbankspengar, s.k. ekronor. Utredningen innebär att
254 det som efterfrågas i första att-satsen har genomförts. Den

255 föreslås därför anses besvarad.

256 Samhällets mål är att alla ska ha tillgång till grundläggande betaltjänster till rimliga priser.
257 Inriktningen är att det i första hand är marknaden som bör tillhandahålla dessa. Idag uppfylls inte det
258 målet och länsstyrelserna gjorde i den senaste rapporten bedömningen att med bakgrund av den
259 utveckling som skett på betaltjänstmarknaden under året, och hur det har drabbat många
260 människor, bedömer länsstyrelserna att målet inte längre är uppfyllt i 15 av 21 län.

261 Mot bakgrund av detta fick utredningen förlängd tid till 30 mars 2023 för att redovisa sina förslag.
262 När utredningen har presenterat sitt resultat kommer det att finnas mer underlag för att ta ställning
263 till yrkanden i motionen. I avvaktan på det föreslås även att motionens andra att-sats anses besvarad.

264 Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta

265 Att motionen anses besvarad

266 Distriktsstämman beslutade

267 Att motionen anses besvarad

268 [9.57 Se över myndighetsSverige!](#)

269 **Motionsskrivare:** KARIN Helmersson

270 NYBRO C-krets, Kalmar län C-dist

271 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

272

273 [Brödtext](#)

274 Sverige har cirka 340 olika myndigheter och tusentals anställda. Givetvis viktiga för att upprätthålla
275 ett samhälle och dess service och insatser. Centerpartiet har arbetat för att minska regelkrånglet inte
276 minst för mindre företag. Detta är dock en svår uppgift, istället ökar regelverk med allt vad det

277 innebär. Det finns dock undantag där tjänster förenklas och blir överskådliga. I andra fall går
278 utvecklingen åt annat håll. Till detta kommer också avgifter som för den enskilda är svåra att
279 överblicka och som inte alltid står i proportion till vad den enskilda får ut av det. Här behövs
280 förändring! Ytterligare en aspekt är att myndigheters självstyrelse gör detta svårpåverkbart ur en
281 demokratisk synvinkel.

282 Den demografiska utmaningen med fler äldre och färre i arbetsför ålder gör att bristen på arbetskraft
283 och kompetens kommer vara en stor brist nu och framåt i tiden. När det privata näringslivet söker
284 arbetskraft och den offentliga välfärden står inför samma utmaning har vi inte som samhälle råd att
285 ha en fortsatt expansion av anställda.

286 [Att-sats](#)

287 [9.57.1](#) att Centerpartiet tar initiativ till en myndighetsöversyn med syfte att minska regelkrångel och
288 ökad administration.

289 [Yttrande Distrikt](#)

290 Minskat regelkrångel, särskilt för småföretagare, har alltid varit en viktig fråga för Centerpartiet.
291 Motionen tar upp det stora och ökande antalet myndigheter i Sverige, som i sig blir en faktor som
292 driver på regelkrånglet, och även minskar demokratin i frågor som hanteras av myndigheter.
293 Myndigheter styrs av regering och riksdag, men bara "grovt" med regleringsbrev, budget och
294 enskilda uppdrag. Om politiken har synpunkter på enskilt myndighetshandläggande blir det
295 "ministerstyrelse", vilket ses som direkt olämpligt.

296 Istället för att många statliga utredningar idag föreslår en ny myndighet som lösningen på det
297 problem de är satta att utreda, föreslås en utredning om befintliga myndigheter i sig. Syftet ska vara
298 att förenkla för medborgare och företagare. En del i utredningen ska vara att undersöka om ett
299 minskat antal myndigheter skulle göra det överskådligare och enklare med myndighetskontakter.

300 Det finns ett egenvärde i att minska antalet myndigheter också. Myndigheterna har en stark ställning
301 i det svenska statskicket, och det är därför rimligt att det inte finns fler myndigheter än att
302 medborgarna kan ha en uppfattning om vilka myndigheter som finns och vad de gör. Myndigheterna
303 bör också ha en storlek så att det både ekonomiskt försvarbart och viktigt för deltagarna att ha ett
304 insynsråd där politiker och andra organisationer kan delta på regelbundna avstämningar så att bättre
305 möjligheter skapas till politisk påverkan. Även om det är en lång väg att gå med den ställning svenska
306 myndigheter har så bör utvecklingen ändå gå åt mera demokrati än åt motsatt håll.

307 Centerpartiet i Kalmar län rekommenderar partistämman besluta:

308 Att bifalla motionen

309 [9.58 Cirkulär ekonomi](#)

310 **Motionsskrivare:** Maria Comstedt

311 ÖREBRO C-krets, ÖREBRO C-dist

312 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

313 Jessica Edetun Falk, Örebro

314 David Larsson, Örebro

315 Jimmy Nordengren, Örebro

316 Brödtext

317 Vi har några få år kvar tills våra utsläpp måste vara nere på noll om vi ska klara
318 uppvärmningsmålet på 1,5 grader och hålla fast vid Parisavtalet. Varje svensk skapar i
319 genomsnitt mer koldioxidutsläpp per person än de flesta andra människor i världen.
320 Omställningen går för långsamt. Vår konsumtion bygger på linjär ekonomi, det vill säga att vi
321 tar upp råvaror ur marken, använder och förbrukar dem innan vi slänger dem. Vi vet att vi
322 måste följa naturens kretslopp och cirkulär ekonomi för att bli hållbara. Cirkulär ekonomi
323 betyder att vi återvinner, återbrukar och återanvänder det som vi redan har tagit upp ur
324 marken. Människan är den enda levande arten på jorden som inte är anpassad till naturens
325 kretslopp.. Vi kan bara använda resurser som finns. Vi i Sverige förbrukar långt mer än vår
326 andel av jordens resurser. Vår "overshooting day", när våra tillgångar är slut, äger numera
327 rum redan i april. Tänk vad mycket kreativitet, hur många nya affärsidéer och arbetssätt
328 cirkulär ekonomi skulle skapa, samtidigt som vi klarar klimatmålen. Idag står den cirkulära
329 ekonomin för cirka 3 procent av all ekonomi i Sverige, resten är linjär.

330 För att vi ska skapa bättre förutsättningar för cirkulär ekonomi så behöver den offentliga
331 verksamheten stimulera och främja det cirkulära - därför yrkar vi

332 Att-sats

333 [9.58.1](#) att Centerpartiet arbetar fram en tydlig plan för hur den cirkulära ekonomin blir norm i
334 svensk ekonomi.

335 [9.58.2](#) att Centerpartiet ska främja cirkulär ekonomi i framtida beslut och lagstiftning.

336 [9.58.3](#) att Centerpartiet ska utreda hur det blir möjligt för kommuner och regioner att i första hand
337 upphandla från cirkulära företag.

338 [9.58.4](#) att Centerpartiet ska verka för att sänka moms på varor och tjänster som utformats i
339 enlighet med cirkulär ekonomi.

340 Yttrande Distrikt

341 **Distriktsstyrelsens utlåtande:** Centerpartiet har medverkat i framtagningen av handlingsplan, År
342 2021, för cirkulär ekonomi i förra regeringen med Miljöpartiet och Socialdemokraterna som
343 fortfarande ligger till grund för den nuvarande regeringens arbete.

344 Omställningen till en cirkulär ekonomi har en stor potential att minska resursanvändningen och
345 därmed begränsa klimat- och miljöpåverkan. Med det sagt tycker vi att Centerpartiet ska verka för
346 att riksdagens lagstiftare, regioner och kommuner i Sverige ska arbeta vidare med konkreta
347 frågeställningar som motionärerna lyfter i sina yrkanden.

348

349 Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta

350 - att bifalla motionen- att vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämman

351

352 Distriktsstämman beslutade att bifalla motionen.

353 [9.59 INKLUDERA VA I UTJÄMNINGSSYSTEMET](#)

354 **Motionskrivare:** Malin Forsbrand

355 VAXHOLM C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

356 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

357 Per Lodenius Stockholms län

358 [Brödtext](#)

359 Just nu utreds återigen det kommunala skatteutjämningsystemet. Det är svårt att förena att både
360 göra det lättbegripligt och rättvist kommuner emellan. Här är utformandet av själva
361 kostnadsutjämnningen viktig och i denna inkluderas bland annat gleshet, liksom andel äldre och barn,
362 för att nämna några exempel på faktorer som gör att vissa kommuner anses ha större eller mindre
363 behov.

364 En stor fråga som helt utelämnas i kostnadsutjämnningen är vatten och avlopp. Dessa kostnader är
365 förvisso avgiftsfinansierade men kan också utgöras av skatt. Oavsett så utgör kostnaden för VA en
366 belastning på våra invånare och den är inte påverkingsbar. Sedan 1 januari 2023 finns ett lagkrav
367 som säger att alla kommuner måste ha en vattentjänstplan som beskriver bland annat utbyggnad av
368 VA i samlad bebyggelse och där det finns ett behov. Det tillkommer ständigt ny och befogad
369 lagstiftning om att öka reningen till gagn för vår havsmiljö.

370 VA utgör alltså ett ekonomiskt tryck på våra invånare som kommunen inte kan välja bort. För
371 kommuner med gleshet men också skärgård blir krav på utbyggnad en stor utmaning ju mer perifera
372 och geografiskt utmanande områden det är. För små skärgårdskommuner med många öar och
373 begränsade möjligheter till exploatering blir det väldigt stora kostnader, varför det inte är förvånande
374 att många skärgårdskommuner toppar såväl bruks- som anläggningstaxor.

375 Detta behöver vägas in i det kommunala skatteutjämningsystemet.

376 [Att-sats](#)

377 [9.59.1](#) att kostnader för VA beaktas i kostnadsutjämnningen och därmed det kommunala
378 skatteutjämningsystemet.

379 [Yttrande Distrikt](#)

380

381

382 [9.60 Inför Euro som valuta](#)

383 **Motionskrivare:** Simon Fredriksson

384 Herrljunga C-krets, Sjuhärad Centerorg. C-dist

385 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

386 Hugo Peterson, VG Västra

387 [Brödtext](#)

388 Sedan Euro-omröstningen för 20 år sedan har den svenska debatten om Euron i princip varit
389 obefintlig. Att åter väcka en offentlig diskussion i frågan är av stort intresse och oavsett inställning i
390 sak bör Sverige ta frågan på ett betydligt större allvar. Vi måste våga ompröva gamla beslut och syna
391 grundvalarna för dem, inte minst inom Centerpartiet. Det finns många goda skäl att inta en positiv
392 inställning till Euron.

393 Inträde i Eurozonen hade inneburit ett större steg in i den europeiska gemenskapen och större
394 påverkansmöjligheter inom Europa. Sveriges riksbankschef hade varit med i ECB-rådet och inkommit
395 med ett svenskt perspektiv och svenska ministrar hade tagit plats i Eurogruppen. Där hade Sverige
396 kunnat få ett större avtryck på omvärlden än som en isolerad ö.

397 Förespråkare av svenska kronan hävdar att det innebär en ökad självständighet och suveränitet
398 framförallt inom penningpolitiken. I praktiken kan vi se att det är något av en chimär då den svenska
399 ekonomin och i förlängningen även svenska kronan är så liten. Vi är alldeles för omvärldsberoende
400 för att kunna ha något reellt oberoende. Istället får riksbanken framförallt bevaka dom två bjässarna
401 The Federal Reserve i USA och Europeiska Centralbanken i EU och ofta snarare agera följetåg, vilket
402 hantering av de senaste årens diverse ekonomiska utmaningar visat på.

403 Idag är kronan svagare än någonsin och snarare ett gissel för både svenska privatpersoner och
404 företag. Privatpersoner får se sin köpkraft urholkad och företag får allt dyrare inköp. Somliga hävdar
405 att det gynnar svensk export, men i dagens ekonomi finns knappt någon produkt som inte bygger på
406 internationella värdekedjor med import och export i olika led och underleverantörer från många
407 länder. Som medlemmar i Euron hade valutans fluktuationer slutat vara en faktor för svensk handel
408 med andra Euroländer.

409 Införandet av Euron hade kraftigt förenklad den inomeuropeiska handeln för vårt svenska näringsliv
410 och även förenklad för turism och besöksnäring i Sverige. EU länder är våra viktigaste handelspartners
411 redan idag men förenklad handel och lägre transaktionskostnader hade inneburit billigare och
412 lönsammare handel vilket i sin tur berikar Sverige.

413 [Att-sats](#)

414 [9.60.1](#) att Centerpartiet ska verka för att Sverige blir fullvärdiga medlemmar av EMU och för
415 införandet av Euro som nationell valuta.

416 [Yttrande Distrikt](#)

417 Sverige är nu på väg in i en lågkonjunktur. Vår valuta har som motionären skriver försvagats kraftigt
418 jämfört till exempel mot Euron den senaste tiden. Hela världsekonomin är mot bakgrund av kriget i
419 Ukraina osäker.

420 Vi kan också se att vår Riksbanks penningpolitik tjänat oss gott under flera ekonomiska kriser då vi
421 faktiskt klarat oss bättre än Euroländerna. Då är det inte rätt läge att binda kostnadsläget för oss i
422 Sverige mot resten av världen nu.

423 Det kommer säkert en tid när det är dags att införa Euro som valuta i vårt land men det måste vara i
424 en ekonomiskt stabil tid.

425 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta:**

426 Att motionen avslås

427

428 **Distriktsstämman beslutade:**

429 Att avslå motionen

430 [9.61 Ett helhetstänk kring "Statens Service Center" !](#)

431 **Motionskrivare:** Per Forsberg

432 SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

433 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

434

435 [Brödtext](#)

436 Statens servicecenter har till uppgift att serva medborgarna från följande myndigheter; Skatteverket,
437 Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten, Kronofogden och Arbetsförmedlingen. Mitt fokus här är
438 att Statens Servicecenter ska ha full access till alla myndigheters system som det ska serva. Här har
439 jag fått erfara att Arbetsförmedlingens system har personalen på Service Center inte tillgång till utan
440 endast kan hänvisa till 1 dator med uppkoppling där du själv får logga in med Bankid. Inte sällan kan
441 personalen EJ svara på specifika frågor rörande mitt ärende eftersom det inte har tillgång till min
442 akt.

443

444 [Att-sats](#)

445 [9.61.1](#) att Statens Servicecenter får full access till det system som det ska serva.

446 [9.61.2](#) att utbilda personalen i system specifika problem/frågor som kan dyka upp.

447 [9.61.3](#) att låta Arbetsförmedlingen ha öppet hus några timmar i veckan för mer komplicerade fall
448 som behöver ett fysiskt besök.

449 [9.61.4](#) att överlåt Statens servicecenters uppdrag på Folkbiblioteken att sköta servicen till berörda
450 myndigheter.

~~451~~ [Yttrande Distrikt](#)

453 [9.62 Regional redovisning - krona för krona](#)

454 **Motionskrivare:** Sara Carlstedt

455 Karlskrona C-krets, BLEKINGE C-dist

456 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

457

458 [Brödtext](#)

459 Idag finns det breda, svepande bestämmelser för hur Sveriges regioner ska redovisa sin ekonomi och
460 vart vilka pengar satsas. Med få undantag (som bl.a. framkommit i granskning från SVT) redovisar
461 regioner endast brett hur budget spenderats. Det framkommer väldigt få detaljer.

462 Med tanke på regioners budget och verksamhet. Därmed inflytande på våra (medborgarnas) liv och
463 vardag ha en högre standard för hur de redovisar vart alla medel tar vägen som de får till förfogande
464 av oss medborgare.

465 Att inte redovisa och förklara vad, hur och varför skapar både distans och i slutändan förakt åt båda
466 hållen.

467 Vi borde ändra på det.

468 [Att-sats](#)

469 [9.62.1](#) att centerpartiet ska verka för att alla regioner ska redovisa "krona för krona". Hela
470 budgeten, resultaträkningen och likviditeten för hela budgeten varje år. Detta ska göras
471 tillgängligt för allmänheten och publiceras så att alla medborgare kan ta del och förstå.

472 [Yttrande Distrikt](#)

473 Redovisning i kommuner och regioner styrs av kommunallagen och lagen om kommunal bokföring
474 och redovisning. Det är viktigt att redovisningen sker ner på en sådan nivå i verksamheten att man
475 kan se och förstå hur pengar som förbrukas i respektive verksamhetsdel. Vad motionären menar med
476 redovisning "krona för krona" kan vara underlag för olika tolkningar.

477 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att anse motionen besvarad.

478

479 [9.63 Reformen för att stärka delningsekonomin](#)

480 **Motionsskrivare:** David Larsson

481 LINDESBERG C-krets, ÖREBRO C-dist

482 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

483 Maria Comstedt, Örebro

484 Jessika Falk, Örebro

485 [Brödtext](#)

486 Begreppet delningsekonomi är något som kan ge ett kraftigt positivt bidrag till ett mer resurseffektivt
487 och hållbart samhälle. Genom att låna och hyra mer av varandra, behöver färre produkter tillverkas
488 och belasta våra gemensamma resurser.

489 Ändå är detta något som stöter på många hinder i lagstiftningen. Att låna ut något gratis kan
490 betraktas som en förtäckt tjänst och skatteflykt. Att låna ut något mot betalning gör dig snabbt till
491 företagare, med alla regler detta medför. Att bilda en ekonomisk förening för att göra en investering
492 gemensamt är långt mer komplicerat än att köpa något själv.

493 Inte minst på energiområdet har delningsekonomi en stor potential att lösa viktiga utmaningar.
494 Genom att dela på energi och effekt kan solceller och batterilager placeras där det finns bäst
495 förutsättningar, i stället för i varje hushåll, och elnätet användas mer effektivt. Detta hindras idag av
496 energibeskattnings utformning, liksom av den särskilda skattereduktionen till överskott av
497 förnybar el.

498 Förutom förenklad uthyrning bör även vissa tjänster underlättas, så som samåkning vid delad
499 användning av ett fordon.

500 Vi anser att lagstiftningen bör reformeras så att delningsekonomi gynnas och förenklas. Det bör bli
501 tydligare att en resurseffektiv ekonomi är något önskvärt. Idag är det skattefritt att arbeta åt sig själv
502 och använda sina egna saker, medan vi har ett högt skattetryck och många regler för den som vill
503 arbeta åt andra eller hyra ut sina saker. Vi anser att det som kan anses ingå i delningsekonomi bör
504 ha regler och skattesatser som ligger närmare att arbeta åt sig själv än att driva näringsverksamhet.
505 Det bör också upplevas enkelt och obyråkratiskt.

506 Samtidigt är det viktigt att bevaka så att förenklarna inte resulterar i en omfattande "gig-
507 ekonomi" om detta också innebär bristande anställningsvillkor och sociala förmåner.

508 [Att-sats](#)

509 [9.63.1](#) att partistyrelsen ges i uppdrag att utveckla politik som ger delningsekonomin en starkare
510 ställning i samhället.

511 [Yttrande Distrikt](#)

512 **Distriktsstyrelsens utlåtande:** "Delningsekonomi" är ett begrepp som primärt handlar om att ha klok
513 resurshållning av pengar och ändliga resurser genom att gå ihop och dela varandras ägodelar utan att
514 pengar byter hand.

515

516 Men motionen utvidgar begreppet till att även inkludera att någon, på ett skatte- och regelmässigt
517 gynnsamt sätt ska kunna tjäna pengar på att dela med sig av det man själv äger. Då blir det en
518 avgränsningsfråga mellan vad som är "delningsekonomi" och vad som är kommersiell verksamhet.

519

520 Då att-satsen är så flexibelt utformad kan motionen bifallas, och överlåta till partistyrelsen att
521 säkerställa behovet av gränsdragning.

522 **Distriktsstyrelsen föreslår distriktsstämman besluta**-att bifalla motionen

523 - att vidarebefordra motionen till Centerpartiets riksstämma

524

525 Distriktsstämman beslutade att bifalla motionen.

526 [9.64 Motion om att utreda en svensk euro-anlutning](#)

527 **Motionskrivare:** Christina Persson

528 LUNDS KOM KRETS C-krets, SKÅNE C-dist

529 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

530

531 [Brödtext](#)

532 Det har gått 20 år sedan folkomröstningen om euron. De värsta farhågorna om att euron skulle
533 krascha har inte besannats. Kronan har däremot försvagats alltmer i sitt långa utanförskap och i
534 februari 2023 stod kronkursen i sin lägsta nivå mot euron sedan 2009. Vi kan också jämföra vår svaga
535 valuta med den urstarka danska kronkursen, som ju är knuten till euron. Utvecklingen behöver
536 vändas.

537 Starka näringslivsföreträdare för Volvo och Boliden pläderar nu för en anslutning till euron.
538 Företagen har nämligen inte fått den hjälp av den rörliga valutan, som man talade om vid tiden för
539 folkomröstningen. Det beror på att vår exportindustri till stor del också är en importindustri.
540 Komponenter till våra exportvaror importeras hit från hela världen. Växlingsavgifterna och
541 oförutsägbarheten i valutakursen är en osynlig och besvärande hämsko på de tusentals dagliga
542 transaktionerna i våra företag. Allt mer tyder på att en euroanslutning är viktig för svenska företags
543 konkurrenskraft.

544 Centerpartiet vill därför

545 [Att-sats](#)

546 [9.64.1](#) att det tillsätts en bred parlamentarisk utredning i syfte att klara ut för- och nackdelar med
547 en svensk euroanslutning.

548 [9.64.2](#) att en sådan utredning kommer med förslag på hur en svensk euroanslutning kan gå till.

549 [Yttrande Distrikt](#)

550 Att Sverige ska gå med i en euroanslutning är en viktig och mycket svår fråga.

551 Det finns risker med en gemensam valuta. Tanken med den gemensamma valutan inom EU var från
552 början att knyta länderna närmare varandra och skapa tillväxt. När finanskrisen kom 2008
553 utvecklades ekonomin olika i varje euroland. Länderna hamnade i otakt med varandra. Flera
554 euroländer drabbades hårt av krisen. Vi respekterar svenska folkets nej till att införa euro som valuta
555 i Sverige.

556 Utredningar om anslutning har skett genom åren och landat i ett nej.

557

558 **Beslut:**

559 1. att avslå att-satsen

560 2. att avslå att-satsen

561 [9.65 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet](#)

562 **Motionskrivare:** Daniel Solling

563 Uppsala C-krets, UPPSALA C-dist

564 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

565 Svante Linusson, Stockholm

566 [Brödtext](#)

567 Sverige går mot att bli ett alltmer kontantfritt samhälle. Det finns inget annat land i världen som har
568 gått så långt i riktningen att kontanterna försvinner som Sverige. Det finns många positiva saker med
569 de ökade möjligheterna att genomföra elektroniska transaktioner. Det förenklar vardagen för många,
570 men vi måste beakta nackdelarna med ett helt kontantlöst samhälle.

571

572 För det första är ett kontantlöst samhälle väldigt sårbart för it-problem. Vi har flera haverier varje år
573 som tillfälligt lamslår delar av den elektroniska handeln. Ibland är det datorfel, ibland är det
574 medvetna attacker från utpressare. Sverige är mycket känsligt för it-attacker från främmande nation
575 eller andra grupper som vill skada Sverige. I Ukraina kan de fortsätta med sin handel trots att elen
576 ständigt attackeras. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vill att varje svensk har en
577 summa kontanter hemma för säkerhets skull. Tror ni att många svenskar har femtusen i blandade
578 valörer hemma? Kan du som läser detta ens beskriva hur de nuvarande sedlarna ser ut?

579

580

581 För det andra finns det stor risk för att vissa människor diskrimineras och hamnar i ett ekonomiskt
582 utanförskap i ett kontantlöst samhälle. Detta är det främsta argumentet till att flera stora städer i
583 USA: New York, San Francisco, Philadelphia, m.fl. har beslutat att affärer måste ta emot kontanter.
584 Det är redan idag ett stort problem för t.ex. många människor med intellektuellt funktionshinder som
585 gör elektroniska betalningar svåra.

586

587 För det tredje registreras alla inköp som görs med kontokort och faktura. Det kan synas vara en bra
588 sak och argumentet brukar vara att man kan motarbeta svarta pengar. Men det kan vara väldigt
589 problematiskt för den som lever med en kontrollerande partner. Galaxia Wallin berättar i sin bok
590 "Fånge i hederns famn" (Lava förlag, 2019) om en kvinna som köpte extra paket bindor i affären. Hon
591 gick sen tillbaka med dem och fick kontanter som hennes man inte kände till. Med dessa kunde hon
592 köpa en bussbiljett utan mannens vetskap (för att bli intervjuad av Wallin). Idag går det på många
593 ställen inte att köpa bussbiljetten med kontanter längre. Även det andningshållet har täppts till.

594 Det är också problematiskt vad informationen kan användas till av banker och i förlängningen av
595 staten. I Kina använder bankerna sen flera år informationen för att avgöra om du ska få lån och till
596 vilken ränta. De vet av erfarenhet att personers köp av läkarvård, medicin, alkohol och i vilken sorts
597 affärer personen handlar etc. säger mycket om sannolikheten att de får problem att betala tillbaka.
598 Det är naivt att tro att sådan information inte används eller kommer användas även av svenska
599 banker. Om Sverige en gång i framtiden får en regim med totalitära tendenser blir det ännu svårare
600 att arrangera demokratiskt motstånd när samtliga transaktioner kan följas av staten. Hade det varit
601 lättare för Erdogan att kontrollera oppositionen om han också kunnat övervaka alla inköp alla
602 medborgare gör? Svaret är ett otvetydigt ja! Det är en del av en grundläggande demokratiskt skydd
603 att inte allt vi gör övervakas. Ingen vill tvinga dig att använda kontanter, men de måste gå att
604 använda för den som vill eller behöver det.

605

606

607 En starkt bidragande anledning till att Sverige är så utan kontanter är att affärsbankerna har
608 kostnader för kontanthantering. De vill dessutom hellre tjäna pengar på kortavgifter. Bankerna har
609 det senaste decenniet gjort det allt svårare för affärsidkare att deponera dagskassan. Om affärer inte
610 tar emot kontanter blir det meningslöst för oss alla att ha kontanter och då tappar de i värde och
611 försvinner, de facto. För att motverka att samhället hamnar i denna situation behöver vi en
612 lagstiftning som gör att de allra flesta affärer och restauranger accepterar kontanter. Det finns i flera
613 andra länder (t.ex. Danmark, Spanien) lagar som säger att kontanter måste tas emot som betalning
614 utom i vissa undantagsfall. I andra länder (t.ex. Finland) tar den statliga centralbanken kostnaden för
615 kontanthanteringen i större utsträckning och affärsbankerna är skyldiga att ta emot dagskassan från
616 affärer och restauranger.

617

618 Kontanter har en central funktion i ett starkt civilförsvaret, för att inkludera alla, för att underlätta för
619 småföretagare, för att värna privatlivets helgd och för att göra demokratin i Sverige resilient.

620 [Att-sats](#)

621 [9.65.1](#) att Centerpartiet verkar för en utredning om att återföra mer av ansvaret och kostnaderna
622 för kontanthantering till Sveriges Riksbank.

623 [9.65.2](#) att Centerpartiet verkar för att banker i större utsträckning ska vara skyldiga att ta emot
624 dagskassan från småföretagare.

625 [9.65.3](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel vid mindre belopp kontanter ska accepteras
626 som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger.

627 [Yttrande Distrikt](#)

628 Distriktsstyrelsen sympatiserar med motionärerna. Med den ökade osäkerheten med krig i
629 närområdet har behovet av kontanthantering accentuerats. Invändningar finns dels gällande kostnad
630 för hanteringen som adresseras i motionen och även påverkan på mindre företag. Även
631 säkerhetsaspekter har anförts, men visas i andra länder att det är hanterbart. Enligt ett redan
632 liggande förslag till ny riksbankslag, adresseras redan motionärernas förslag. Att-sats 3 skulle
633 dessutom på ett menligt sätt försvåra för de småföretag som Centerpartiet värnar.

634 Distriktsstyrelsen föreslår därför distriktsstämman besluta

635 Att motionen anses besvarad

636

637 Daniel Solling och Unn Harsem yrkar

638 Att bifalla motionen

639

640 Rösträkning begärd.

641 28 röster för distriktsstyrelsens förslag till beslut

642 36 röster för Daniel Sollings och Unn Harsems förslag till beslut

643

644 Distriktsstämman beslutade

645 Att bifalla motionen

646

647 [9.66 Säkra kontanterna för minskad sårbarhet och spårbarhet](#)

648 **Motionsskrivare:** Svante Linusson

649 Stockholms Stad C-krets, STOCKHOLMS STAD C-dist

650 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

651 Daniel Solling, Uppsala

652 [Brödtext](#)

653 Sverige går mot att bli ett alltmer kontantfritt samhälle. Det finns inget annat land i världen som har
654 gått så långt i riktningen att kontanterna försvinner som Sverige. Det finns många positiva saker med
655 de ökade möjligheterna att genomföra elektroniska transaktioner. Det förenklar vardagen för många,
656 men vi måste beakta nackdelarna med ett helt kontantlöst samhälle.

657 För det första är ett kontantlöst samhälle väldigt sårbart för it-problem. Vi har flera haverier varje år
658 som tillfälligt lamslår delar av den elektroniska handeln. Ibland är det datorfel, ibland är det

659 medvetna attacker från utpressare. Sverige är mycket känsligt för it-attacker från främmande nation
660 eller andra grupper som vill skada Sverige. I Ukraina kan de fortsätta med sin handel trots att elen
661 ständigt attackeras. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap vill att varje svensk har en
662 summa kontanter hemma för säkerhets skull. Tror ni att många svenskar har femtusen i blandade
663 valörer hemma? Kan du som läser detta ens beskriva hur de nuvarande sedlarna ser ut?

664 För det andra finns det stor risk för att vissa människor diskrimineras och hamnar i ett ekonomiskt
665 utanförskap i ett kontantlöst samhälle. Detta är det främsta argumentet till att flera stora städer i
666 USA: New York, San Francisco, Philadelphia, m.fl. har beslutat att affärer måste ta emot kontanter.
667 Det är redan idag ett stort problem för t.ex. många människor med intellektuellt funktionshinder som
668 gör elektroniska betalningar svåra.

669 För det tredje registreras alla inköp som görs med kortkort och faktura. Det kan synas vara en bra
670 sak och argumentet brukar vara att man kan motarbeta svarta pengar. Men det kan vara väldigt
671 problematiskt för den som lever med en kontrollerande partner. Galaxia Wallin berättar i sin bok
672 "Fånge i hederns famn" (Lava förlag, 2019) om en kvinna som köpte extra paket bindor i affären. Hon
673 gick sen tillbaka med dem och fick kontanter som hennes man inte kände till. Med dessa kunde hon
674 köpa en bussbiljett utan mannens vetskap (för att bli intervjuad av Wallin). Idag går det på många
675 ställen inte att köpa bussbiljetten med kontanter längre. Även det andningshållet har täppts till.

676 Det är också problematiskt vad informationen kan användas till av banker och i
677 förlängningen av staten. I Kina använder bankerna sen flera år informationen för att avgöra
678 om du ska få lån och till vilken ränta. De vet av erfarenhet att personers köp av läkarvård,
679 medicin, alkohol och i vilken sorts affärer personen handlar etc. säger mycket om
680 sannolikheten att de får problem att betala tillbaka. Det är naivt att tro att sådan
681 information inte används eller kommer användas även av svenska banker. Om Sverige en
682 gång i framtiden får en regim med totalitära tendenser blir det ännu svårare att arrangera
683 demokratiskt motstånd när samtliga transaktioner kan följas av staten. Hade det varit lättare
684 för Erdogan att kontrollera oppositionen om han också kunnat övervaka alla inköp alla
685 medborgare gör? Svaret är ett otvetydigt ja! Det är en del av en grundläggande demokratiskt
686 skydd att inte allt vi gör övervakas. Ingen vill tvinga dig att använda kontanter, men de måste
687 gå att använda för den som vill eller behöver det.

688 En starkt bidragande anledning till att Sverige är så utan kontanter är att affärsbankerna har
689 kostnader för kontanthantering. De vill dessutom hellre tjäna pengar på kortavgifter.
690 Bankerna har det senaste decenniet gjort det allt svårare för affärsidkare att deponera
691 dagskassan. Om affärer inte tar emot kontanter blir det meningslöst för oss alla att ha
692 kontanter och då tappar de i värde och försvinner, de facto. För att motverka att samhället
693 hamnar i denna situation behöver vi en lagstiftning som gör att de allra flesta affärer och
694 restauranger accepterar kontanter. Det finns i flera andra länder (t.ex. Danmark, Spanien)
695 lagar som säger att kontanter måste tas emot som betalning utom i vissa undantagsfall. I
696 andra länder (t.ex. Finland) tar den statliga centralbanken kostnaden för kontanthanteringen
697 i större utsträckning och affärsbankerna är skyldiga att ta emot dagskassan från affärer och
698 restauranger.

699 Kontanter har en central funktion i ett starkt civilförsvår, för att inkludera alla, för att underlätta för
700 småföretagare, för att värna privatlivets helgd och för att göra demokratin i Sverige resilient.

701 [Att-sats](#)

702 [9.66.1](#) att Centerpartiet verkar för en utredning om att återföra mer av ansvaret och kostnaderna
703 för kontanthantering till Sveriges Riksbank.

704 [9.66.2](#) att Centerpartiet verkar för att banker i större utsträckning ska vara skyldiga att ta emot
705 dagskassan från småföretagare.

706 [9.66.3](#) att Centerpartiet verkar för att som huvudregel vid mindre belopp kontanter ska accepteras
707 som betalningsmedel från privatpersoner, i fysiska affärer och restauranger.

708 [Yttrande Distrikt](#)

709 Motionärerna lyfter behovet av en fungerande kontanthantering bland annat för att undvika
710 potentiell diskriminering i ett kontantlöst samhälle, risker förknippade med IT-haveri och att
711 individers rörelseutrymme begränsas.

712 För Centerpartiet har frågan om en fungerande kontanthantering under lång tid varit en viktig fråga.
713 På initiativ av Centerpartiet utreddes 2020 hur tillgången på kontanter i samhället kan öka, och från
714 och med 1 januari 2021 finns en ny lag som innebär att sex banker i Sverige måste erbjuda hantering
715 av kontanter inom rimligt avstånd. Att införa en lagstiftning som skulle innebära att varje bankkontor
716 och varje butik eller restaurang i landet att ta mot kontanter skulle vara problematisk ur flera
717 perspektiv. Skulle varje bankkontor tvingas handha kontanter finns en risk att kontor läggs ner. Att
718 exempelvis tvinga enskilda butiker att ta emot kontanter, takbelopp eller ej, skulle innebära ett
719 omfattande ingrepp i avtals- och näringsfriheten. Likaså skulle en utformning där kostnadsfri faktura
720 erbjuds få ytterligare konsekvenser. Bland annat skulle affärsidkaren tvingas ta kreditkontroll vilket
721 medför både kostnader och administration för denne. Med större skyldighet att erbjuda kontanter
722 från bankernas sida, och att hantera kontantkassor från affärerna, så blir det mer naturligt för en
723 butik att kunna erbjuda kontant betalning. När det gäller offentlig sektor så har offentlig verksamhet
724 en skyldighet att ta emot kontanter eftersom det är ett legalt betalmedel. Detta slog Högsta
725 förvaltningsdomstolen fast i ett avgörande 2015. Den nya lagstiftningen har varit i kraft sedan 2020.

726 Inte minst är det viktigt att säkerställa att kontanthantering för näringsidkare fungerar,
727 dagskassorna framför allt. Det här är den stora hämskon för att våga och fram för allt ha råd med
728 kontanter ur ett affärsidkarperspektiv.

729 Därför föreslås att den nya lagen om kontanthantering ska följas upp för att säkerställa att
730 kontanthantering för näringsidkare såväl som för enskilda privatpersoner fungerar.

731 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman partistämman att bifalla motionen

732 [9.67 Kommunens service](#)

733 **Motionskrivare:** Henrik Arnesson

734 Kungsbacka C-krets, HALLANDS C-distrikt

735 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

736

737 [Brödtext](#)

738 Mat, räntor, drivmedel - ja, det mesta har ökat i pris det senaste året.

739 Elen är flerfaldigt mycket dyrare och påverkar ekonomin avsevärt.

740 Såväl företagare som medborgare är pressade ekonomiskt och
741 samhället behöver förekomma konkurser och skuldsaneringar som
742 kan utlösa djup lågkonjunktur i landet. Därför yrkar jag:

743 [Att-sats](#)

744 [9.67.1](#) att kommunerna kontaktar kronofogdens gäldenärer och erbjuder rådgivning och extra stöd
745 för att ta sig ur sin situation.

746 [9.67.2](#) att Kronofogden uppmanas att lämna ut kontaktuppgifter till kommunens rådgivare till alla
747 sina klienter/gäldenärer.

748 [Yttrande Distrikt](#)

749 Av integritetsskäl är motionärens förslag ett olämpligt sätt att arbeta på. Kommunerna erbjuder
750 redan idag rådgivning och information om skuldrådgivning i enlighet med de skyldigheter som
751 kommunen har. Samma möjligheter finns hos Kronofogden.

752 Utifrån detta uppmanar distriktsstämman att den första att-satsen ska anses besvarad, samt att att-
753 sats 2 och 3 ska avslås.

754 [9.68 Underlätta utlandsbetalningar](#)

755 **Motionskrivare:** Axel Östlund

756 SOLNA C-krets, STOCKHOLMS LÄN C-dist

757 [Ange medmotionär/Motionärer](#)

758

759 [Brödtext](#)

760 Alla är slående överens om utmaningarna med penningtvätt över internationella gränser. De senaste
761 årens lagstiftning på området har dock fört med sig den oönskade effekten att banker alls ej erbjuder
762 internationella transaktioner till ca 75% av världens länder. Som svensk medborgare kan du alltså
763 inte skicka pengar utomlands till den stora merparten av världen genom vanliga banker utan endast
764 via institutioner som Moneygram eller Western Union vilka är betydligt dyrare.

765 Den enda förklaringen som ges av finansinspektionen, riksbanken och bankerna själva är att detta
766 varit nödvändiga åtgärder med anledning av lagstiftning mot penningtvätt.

767 [Att-sats](#)

768 [9.68.1](#) att Centerpartiet initierar en utredning för att undersöka förutsättningarna för återupptagna
769 möjligheter för privatpersoner att genomföra internationella transaktioner genom de
770 ordinarie bankerna.

771 [Yttrande Distrikt](#)

772